

A

Acceptarea: forma de decontare prin care plățile între agenții economici se efectuează pe baza consimțământului plătitorului dat din proprie inițiativă sau la cererea furnizorului.

Accizele: taxe de consumație care se datorează bugetului de stat pentru anumite produse cum ar fi: tutun, alcool, cafea, blănuri, bijuterii, autoturisme, produse petroliere, parfumuri (sunt considerate de lux). Se stabilesc prin aplicarea unor cote asupra valorii bunurilor sau în sume fixe pe categorii de bunuri.

Achiziție: conform IAS 22 „Combinări de întreprinderi”, o combinație de întreprinderi în care una dintre societăți, dobânditorul obține controlul asupra activelor nete și operațiunilor unei alte întreprinderi, societatea achiziționată, în schimbul transferului de active, al asumării datoriilor sau al emisiunii de titluri de capital ale societății.

Acreditiv: conturi deschise de întreprindere la bănci și reprezintă sume rezervate în vederea achitării unor obligații față de anumiți furnizori de bunuri și servicii pe măsura îndeplinirii condițiilor aferente acreditivelor.

Acreditivul: formă de decontare care asigură furnizorului garanția încasării contravalorii livrărilor și prestațiilor efectuate prin rezervarea disponibilităților bănești în conturi distincte din care, pe măsura livrărilor se fac decontările.

Acțiunea ordinară: conform IAS 33 „Rezultatul pe acțiune”, reprezintă un instrument de capital, subordonat tuturor celorlalte clase de instrumente de capital.

Acțiunea ordinară potențială: conform IAS 33 „Rezultatul pe acțiune”, este un instrument financiar sau un alt contract care poate să acorde deținătorului acesteia dreptul la acțiuni ordinare.

Acțiunile: titluri de valoare emise de către societățile comerciale pe acțiuni, prin care se dovedește dreptul de proprietate al deținătorului asupra unei părți din capitalul social al societății care le-a emis.

Acțiunile proprii: 1. titluri de valoare emise de societățile comerciale pe acțiuni, răscumpărate la nevoie pentru a fi redate sau anulate. 2. acțiunile proprii răscumpărate temporar în vederea distribuirii personalului întreprinderii sau terților, regularizării cursului bursier sau reducerii capitalului social.

Activ biologic: conform IAS 41 „Agricultura”, un animal viu sau o plantă.

Activ calificabil: conform IAS 23 „Costurile îndatorării”, este un activ care solicită în mod necesar o perioadă substanțială de timp pentru a fi gata în vederea utilizării sale prestabilite sau pentru vânzare.

Activ circulant: conform O.M.F.P. 3055/2009 actualizat, este un activ care se așteaptă să fie realizat sau este deținut cu intenția de a fi vândut sau consumat în cursul normal al ciclului de exploatare al entității; este deținut, în principal, în

scopul tranzacționării; se așteaptă a fi realizat în termen de 12 luni de la data bilanțului; sau este reprezentat de numerar sau echivalente de numerar a căror utilizare nu este restricționată.

Activ contingent: 1. conform IAS 37 „Provizioane, datorii și active contingente” – un activ posibil care apare ca urmare a unor evenimente anterioare și a cărei existență va fi confirmată numai prin apariția sau neapariția unuia sau mai multor evenimente viitoare nesigure, care nu pot fi în totalitate sub controlul întreprinderii. 2. conform O.M.F.P. 3055/2009 actualizat – este un activ potențial care apare ca urmare a unor evenimente anterioare datei bilanțului și a căror existență va fi confirmată numai prin apariția sau neapariția unuia sau mai multor evenimente viitoare nesigure, care nu pot fi în totalitate sub controlul entității.

Activ cu ciclu lung de fabricație: un activ care solicită în mod necesar o perioadă substanțială de timp pentru a fi gata în vederea utilizării sale prestabilite sau pentru vânzare.

Activ financiar: conform IAS 32 „Instrumente financiare”, orice activ care reprezintă: (a) numerar; (b) un drept contractual de a încasa numerar sau alte active financiare de la altă întreprindere; (c) un drept contractual de a schimba instrumente financiare cu altă întreprindere în condiții care sunt potențial favorabile; sau (d) un instrument de capitaluri proprii al unei alte întreprinderi.

Activ financiar sau o datorie financiară evaluat(ă) la valoarea justă prin profit sau pierdere: conform IAS 39: „Instrumente financiare – Recunoaștere și evaluare”) un activ financiar sau o datorie financiară care întrunește oricare

dintre următoarele condiții: (a) este clasificat(ă) drept deținut(ă) în vederea tranzacționării; un activ financiar sau o datorie financiară este clasificat(ă) drept deținut(ă) în vederea tranzacționării dacă este: (i) dobândit(ă) sau suportat(ă) în principal în scopul vânzării sau reachiziționării la termenul cel mai apropiat; (ii) la recunoașterea inițială face parte dintr-un portofoliu de instrumente financiare identificate gestionate împreună și pentru care există dovezi ale unui tipar real recent de urmărire a profitului pe termen scurt; sau (iii) un instrument derivat (cu excepția unui instrument derivat care este un contract de garanție financiară sau un instrument desemnat și eficace de acoperire împotriva riscurilor); (b) la recunoașterea inițială este clasificat(ă) de către entitate drept evaluat(ă) la valoarea justă prin profit sau pierdere. O entitate poate utiliza această desemnare numai atunci când se permite la punctul 11A sau atunci când rezultatul acestei acțiuni oferă mai multe informații, deoarece fie (i) elimină sau reduce în mod semnificativ o inconsecvență de evaluare sau recunoaștere (uneori numită „neconcordanță contabilă”) care ar rezulta altminteri din evaluarea activelor sau datoriilor sau din recunoașterea câștigurilor și pierderilor din acestea pe diferite baze; fie (ii) un grup de active financiare, datorii financiare sau ambele sunt gestionate împreună, performanța acestora fiind evaluată la valoarea justă, în conformitate cu o gestionare documentată a riscului sau cu o strategie de investiții, iar informațiile despre grup sunt furnizate pe plan intern pe acea bază către personalul cheie de conducere al entității.

Active: 1. resurse controlate de întreprindere ca rezultat al unor evenimente trecute și de la care se așteaptă să genereze beneficii economice viitoare pentru întreprindere. 2. conform O.M.F.P. 3055/2009 actualizat – resurse controlate

de către entitate ca rezultat al unor evenimente trecute, și de la care se așteaptă să genereze beneficii economice viitoare pentru entitate. Un activ este recunoscut în contabilitate și prezentat în bilanț atunci când este probabilă realizarea unui beneficiu economic viitor de către entitate și activul are un cost sau o valoare care poate fi evaluat(ă) în mod credibil.

Active circulante (numite și active curente): 1. bunurile și valorile care se utilizează pe o perioadă scurtă în activitatea întreprinderii și, în general, participă la un singur circuit economic, modificându-și în permanență forma. 2. cuprind ansamblul de bunuri și servicii care intervin în ciclul de exploatare al întreprinderii și sunt destinate fie a fi consumate la prima lor utilizare, fie a fi prelucrate în procesul de producție, ori a fi vândute în starea în care au fost procurate.

Active imobilizate (imobilizările): 1. active generatoare de beneficii economice, destinate utilizării pe o perioadă îndelungată (>1 an). Cuprind activele destinate utilizării pe o bază continuă în activitatea entității. Sunt reprezentate prin bunurile și valorile unei întreprinderi deținute durabil (>1 an), care nu se consumă la prima utilizare iar valoarea lor se recuperează eșalonat prin includerea în cheltuielile mai multor perioade contabile în funcție de durata de viață utilă (durata de utilizare economică). 2. bunurile și valorile cu o durată de folosință îndelungată (mai mare de un an) în activitatea întreprinderii și care nu se consumă la prima utilizare.

Active imobilizate corporale: bunuri materiale (tangibile) deținute de entități și destinate a fi utilizate o perioadă

îndelungată în producția de bunuri, prestarea de servicii, închiriere sau scopuri administrative.

Active imobilizate financiare: investițiile financiare deținute de o entitate în capitalul altor entități pe o perioadă mai mare de un an și care aduc deținătorilor diverse câștiguri. Cuprind acțiuni și alte titluri cumpărate și deținute pe termen lung. Exemplu: titlurile de participare, interesele de participare, alte titluri imobilizate și creanțele imobilizate.

Active imobilizate necorporale: active identificabile fără suport material (netangibile), deținute pentru utilizare în procesul de producție sau furnizare de bunuri și servicii, pentru a fi închiriate terților ori pentru scopuri administrative.

Active curente: conform IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare”, sunt activele care se așteaptă să fie realizate sau sunt deținute pentru vânzare sau consum în cursul normal al ciclului de exploatare al întreprinderii; sunt deținute în principal în scopul comercializării; se așteaptă a fi realizate în termen de 12 luni de la data bilanțului; sau reprezintă numerar ori echivalente de numerar (așa cum sunt definite de IAS 7 „Situația fluxurilor de trezorerie”), cu excepția cazului în care asupra sa există restricții de utilizare în scopul stingerii unei datorii în termen de cel puțin 12 luni după data bilanțului.

Activele deținute de un fond de beneficii ale angajaților pe termen lung: conform IAS 19 „Beneficiile angajaților”, reprezintă activele (altele decât instrumentele financiare netransferabile emise de întreprinderea raportoare) care: (a) sunt deținute de o entitate (un fond) care este separată, din punct de vedere juridic de întreprinderea raportoare și al

cărei scop unic este de a plăti sau finanța beneficiile angajaților; și (b) sunt disponibile utilizării numai cu scopul de a plăti sau finanța beneficiile angajaților, dar nu sunt disponibile creditorilor întreprinderii raportoare (nici măcar în caz de faliment), și care nu pot fi returnate întreprinderii raportoare, cu excepția cazului în care: (i) activele rămase în posesia fondului sunt suficiente pentru a îndeplini toate obligațiile întreprinderii raportoare; sau (ii) activele sunt returnate întreprinderii raportoare, cu scopul de a rambursa beneficiile angajaților deja plătite.

Activele financiare disponibile în vederea vânzării: conform IAS 39 „Instrumente financiare – Recunoaștere și evaluare”, sunt acele active financiare nederivate care sunt desemnate drept disponibile în vederea vânzării sau care nu sunt clasificate drept (a) împrumuturi și creanțe, (b) investiții păstrate până la scadență sau (c) active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere.

Activele monetare: 1. conform IAS 22 „Combinări de întreprinderi” –bani păstrați și active de primit în sume de bani fixe sau determinabile. 2. conform IAS 38: „Imobilizări necorporale” – sunt bani deținuti și active ce urmează a fi primite în sume fixe sau determinabile de bani.

Activele nete disponibile pentru beneficii: conform IAS 26 „Contabilizarea și raportarea planurilor de pensii” sunt activele unui plan, mai puțin datorile, altele decât valoarea actualizată actuarială a pensilor promise.

Activele pe segment: conform IAS 14 „Raportarea pe segmente” sunt acele active de exploatare care sunt utilizate de un segment în activitatea de exploatare și care fie

sunt direct atribuibile segmentului respectiv, fie pot fi alocate segmentului pe un temei rezonabil.

Activele și datoriile financiare monetare sunt considerate drept instrumente financiare monetare, conform IAS 32 „Instrumente financiare” – active și datorii financiare ce urmează a fi încasate sau plătite în bani, pentru o sumă determinată sau determinabilă.

Activitatea agricolă: conform IAS 41 „Agricultura”, reprezintă administrarea de către o entitate a transformării activelor biologice, în scopul vânzării în producție agricolă sau în active biologice adiționale.

Activitățile curente: 1. orice activități desfășurate de o entitate, ca parte integrantă a afacerilor sale, precum și activitățile conexe în care aceasta se angajează și care sunt o continuare a primelor activități menționate, incidente acestora sau care rezultă din acestea. 2. conform O.M.F.P. 3055/2009 actualizat, sunt orice activități desfășurate de o persoană juridică ca parte integrantă a obiectului său de activitate precum și activitățile conexe acestora.

Activitățile de exploatare: 1. principalele activități aducătoare de venit ale entității precum și alte activități care nu sunt activități de investire sau finanțare. 2. conform IAS 7 „Situția fluxurilor de numerar” – sunt principalele activități producătoare de venit ale întreprinderii. Aceasta constituie o parte importantă a situației fluxurilor de numerar deoarece arată succesul înregistrat de activitățile entității la generarea unor fluxuri de numerar suficiente pentru rambursarea creditelor, plata dividendelor și realizarea de noi investiții

fără ca entitatea să fie nevoită să apeleze la surse externe de finanțare.

Activitățile de finanțare: acele activități care au ca efect modificări ale dimensiunii și compoziției capitalurilor proprii și ale datoriilor întreprinderii.

Activitățile de investiție: constau în achiziționarea și cedarea de active imobilizate și alte investiții care nu sunt incluse în echivalente de numerar.

Activitățile în curs de întrerupere: conform IAS 35 „Activități în curs de întrerupere” reprezintă o componentă a activității unei întreprinderi: 1. pe care întreprinderea conform unui singur plan: (a) o înstrăinează în întregime într-o tranzacție unică (de exemplu prin vânzare sau prin renunțarea la dreptul de proprietate de către acționari) sau prin vânzare pe bucăți (de exemplu prin vânzarea sau decontarea individuală a activelor, respectiv datoriilor componente); sau (b) o lichidează prin abandon. 2. care reprezintă o linie de activitate majoră separată sau o arie geografică majoră de exploatare și care poate fi evidențiată distinct din punct de vedere operațional, cât și în scopuri de raportare financiară.

Actul constitutiv: documentul care atestă înființarea firmei, mărimea capitalului și principalele drepturi și obligații ale asociaților sau acționarilor.

Ajustările de valoare: conform O.M.F.P. 3055/2009 actualizat, cuprind toate corecțiile destinate să țină seama de reducerile valorilor activelor individuale, stabilite la data bilanțului, indiferent dacă acea reducere este sau nu definitivă; pot fi: ajustări permanente, denumite amortizări,

și/sau ajustările provizorii, denumite ajustări pentru depreciere sau pierdere de valoare, în funcție de caracterul permanent sau provizoriu al ajustării activelor.

Ajustările pentru deprecierea stocurilor și a producției în curs de execuție: corecții generate de scăderea conjuncturală a valorii actuale a acestora comparativ cu valoarea de înregistrare, constatate prin inventariere de regulă la sfârșitul exercițiului financiar.

Alte beneficii pe termen lung ale angajaților: conform IAS 19 „Beneficiile angajaților” – sunt beneficiile angajaților (altele decât beneficiile post-angajare, beneficiile pentru încheierea contractului și compensațiile sub forma participărilor la capitalurile proprii) care nu sunt datorate în totalitate în termen de douăsprezece luni, după sfârșitul perioadei în care angajații prestează serviciul în cauză.

Alte creanțe: creanțele generate de relațiile de decontare ale întreprinderii cu personalul, bugetul statului, alte organisme publice, asigurările sociale, protecția socială, debitori diverși etc.

Alte instalații, utilaje și mobilier: active nenominalizate în grupele menționate, cum ar fi: mobilier, aparatură birotică, echipamente de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale.

Alte investiții financiare: acțiuni cotate și necotate, obligațiuni emise și răscumpărate, obligațiuni cotate și necotate achiziționate de întreprindere în vederea obținerii de venituri financiare într-un termen scurt.

Alte investiții pe termen scurt: conform O.M.F.P. 3055/2009 actualizat, reprezintă obligațiunile emise și răscumpărate, obligațiunile achiziționate și alte valori mobiliare achiziționate în vederea realizării unui profit într-un termen scurt.

Alte titluri imobilizate: titlurile de valoare, altele decât categoriile menționate, pe care întreprinderea le deține și nu are nici intenția, nici posibilitatea să le revândă.

Ambalajele: 1. conform O.M.F.P. 3055/2009 actualizat, includ ambalajele re folosibile, achiziționate sau fabricate, destinate produselor vândute și care în mod temporar pot fi păstrate de terți, cu obligația restituirii în condițiile prevăzute în contracte. 2. sunt bunuri destinate să protejeze stocurile materiale pe timpul depozitării, transportului, manipulării, prezentării. 3. sunt bunuri utilizate în scopul protecției pe timpul transportului sau depozitării diverselor active.

Amortizarea: conform IAS 16 „Imobilizări corporale”, este alocarea sistematică a valorii amortizabile a unui activ pe întreaga sa durată de viață utilă.

Amortizarea accelerată: conform O.M.F.P. 3055/2009 actualizat, constă în includerea, în primul an de funcționare, în cheltuielile de exploatare a unei amortizări de până la 50% din valoarea de intrare a imobilizării. Amortizările anuale pentru exercițiile financiare următoare sunt calculate la valoarea rămasă de amortizat, după regimul liniar, prin raportare la numărul de ani de utilizare rămași. Deoarece amortizarea calculată trebuie să fie corelată cu modul de utilizare a activului și, întrucât în cazuri rare o imobilizare corporală se consumă în primul an în procent de până la